

V Praze dne

Výtisk č.:

Počet listů:

Pro schůzi Bezpečnostní rady státu

Věc: Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národní program ochrany kritické infrastruktury

Důvod předložení:

Na základě plánu práce BRS na 2. pololetí 2009 s výhledem na 1. pololetí 2010 a v souladu s usnesením VCNP č. 315 ze dne 23. září 2009

Obsah:

- I. Návrh usnesení
- II. Předkládací zpráva
- III. Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury
- IV. Národní program ochrany kritické infrastruktury
- V. Tabulka přehledu plnění úkolů a změn aktualizovaného Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury na základě usnesení vlády ČR č. 222 ze dne 2.3.2009
- VI. Materiál pro schůzi vlády ČR

Předkládá: **Ing. Martin PECINA, MBA**
ministr vnitra

NÁVRH
USNESENÍ

Bezpečnostní rady státu

ze dne ..... č. ....

ke Komplexní strategii České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury
a Národnímu programu ochrany kritické infrastruktury

Bezpečnostní rada státu

I. bere na vědomí Komplexní strategii České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury uvedenou v části III., Národní program ochrany kritické infrastruktury uvedený v části IV. a Přehled plnění úkolů a změn aktualizovaného Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury uvedený v části V.,

II. ukládá ministru vnitra předložit materiály podle bodu I tohoto usnesení na schůzi vlády České republiky v termínu do 31. prosince 2009 s doporučením Bezpečnostní rady státu.

Provedou:
ministr vnitra

Materiál je předkládán na základě schváleného plánu práce Bezpečnostní rady státu na 2. pololetí 2009 s výhledem na 1. pololetí 2010 a v souladu s usnesením vlády č. 222 ze dne 2. března 2009 o změně usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 170 o Harmonogramu dalšího postupu zpracování Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury (dále jen „Harmonogram“).

Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury je předmětem části III. předkládaného materiálu a její konkrétní cíle a způsoby jejich dosahování dále rozpracovává Národní program ochrany kritické infrastruktury obsažený v části IV. materiálu. Obsah předkládaných materiálů v nezbytném rozsahu vychází z Metodiky střednědobých koncepcí schválené usnesením vlády č. 10 ze dne 3. ledna 2001. Oba materiály představují plnění úkolů č. 5 a 9 uvedených v příloze k usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009 a jejich plnění bylo stanoveno do období roku 2009.

Součástí materiálu je rovněž tabulka s přehledem plnění úkolů Harmonogramu, označená jako část V., která obsahuje souhrnnou informaci o stavu plnění úkolů za rok 2008 a 2009 a dále přehled plánovaných úkolů s výhledem na léta 2010 a 2012. Přehled stavu plnění úkolů uvedených v této tabulce s příslušným komentářem ke každému úkolu schváleného Harmonogramu představuje zároveň plnění bodu II. 3., usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009. Dle zmíněného usnesení vlády, bod II. 3., bylo ministru vnitra uloženo informovat vládu o plnění úkolů Harmonogramu a předložit o tomto plnění průběžnou informaci do 31. března 2010. Úkoly společně s termíny plnění byly upraveny ve vazbě na současný vývoj řešení dané problematiky, čemuž odpovídá navrhovaná příloha k usnesení vlády tohoto materiálu.

Materiál byl projednán na 44. schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“) dne 23. září 2009, usnesení č. 315. Připomínky vznesené členy VCNP byly vypořádány jednak v rámci diskuse na uvedené schůzi VCNP a dále na samostatném jednání odborné pracovní skupiny VCNP k řešení odborné problematiky zachování základních funkcí státu a kritické infrastruktury (dále jen „OPS“) dne 14. října 2009. Připomínky a návrhy členů OPS byly zapracovány do materiálu, který se nyní předkládá k projednání členy Bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“).

Po projednání na schůzi BRS bude materiál následně předložen ke schválení členům vlády ČR.

**KOMPLEXNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY K ŘEŠENÍ
PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY**

OBSAH

Část	Název	Stránka
I.	Úvod	3
II.	Řešení problematiky kritické infrastruktury v EU a NATO a vliv na kritickou infrastrukturu v České republice	4
	1. Evropská unie	4
	2. NATO	5
III.	Principy a cíle Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury	5
	1. Bezpečnostní prostředí	5
	2. Klíčoví účastníci procesu	6
	3. Odolnost kritické infrastruktury	6
	4. Základní úkoly a východiska pro řešení problematiky kritické infrastruktury	7
	5. Definice	8
IV.	Stanovení místa a úlohy výzkumu a vývoje v oblasti ochrany kritické infrastruktury	8
V.	Stanovení místa a úlohy vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury	10
VI.	Závěr	11

I. ÚVOD

Zvyšující se zranitelnost moderní společnosti je předmětem dlouhodobého jednání a diskusí jak na úrovni mezinárodního společenství tak i České republiky (dále jen „ČR“). Otázky související s ohrožením obyvatelstva, zachováním základních funkcí státu a zvyšování prevence, připravenosti a zvládnání následků jakékoliv mimořádné události jsou předmětem snahy všech, kteří se touto problematikou zabývají. K tomu se samozřejmě řadí i rychlé zabezpečení fáze obnovy po mimořádné události. ČR stejně jako ostatní státy mezinárodního společenství se začala zabývat mírou zranitelnosti obyvatelstva, hospodářských subjektů, stavem zabezpečení základních funkcí státu zejména v krizových situacích a zabezpečením základních životních potřeb obyvatelstva v situacích, které se vymykají označení „běžný chod a plynulé fungování“.

Úkolem vlády státu je zajistit rozvoj země a bezpečnost občanů. Zajištění rozvoje představuje zabezpečení zdravé populace, životního prostředí a kvalitní technické infrastruktury, které zajistí naplnění potřeb obyvatelstva. Zejména v případě situací, které nelze kvalifikovat jako normální průběh příslušného procesu, je nezbytné zajistit zabránění vzniku takového stupně ohrožení, jehož výsledkem by byly negativní důsledky pro společnost. Je proto naprosto nezbytné zajistit plynulé fungování základních – životně důležitých – prostředků a adekvátně je chránit, posilovat a pečovat o jejich spolehlivý chod. Téma ochrany životně důležitých zdrojů, infrastruktur a služeb spadá do problematiky nazvané kritická (životně důležitá) infrastruktura.

Předkládaný materiál vychází z výsledků posouzení situace v oblasti řešení problematiky ochrany kritické infrastruktury v ČR a ve světě a zároveň navazuje na předchozí dokumenty, které byly předmětem jednání v rámci schůzí Výboru pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“), Bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“) a vlády ČR. Jejich obsah byl rovněž průběžně projednáván členy odborné pracovní skupiny VCNP zřízené k řešení odborné problematiky základních funkcí státu při krizových situacích a kritické infrastruktury.

Jedná se zejména o následující materiály:

1. „Zpráva o řešení problematiky kritické infrastruktury v České republice“, ke které členové BRS přijali dne 3. července 2007 usnesení č. 30. Příloha k tomuto usnesení obsahuje schválené oblasti a podoblasti kritické infrastruktury v ČR včetně hlavních gestorů a spolugestorů za uvedené oblasti kritické infrastruktury,
2. „Harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ projednaný vládou ČR dne 25. února 2008, usnesení č. 170,
3. „Aktualizace usnesení vlády č. 170 k Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ schválená vládou ČR dne 2. března 2009 pod usnesením č. 222.

Materiál současně respektuje Směrnici Rady EU č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu (dále jen „Směrnice o EKI“) a akceptuje dosavadní zkušenosti z její implementace. Směrnice o EKI vstoupila v platnost dne 12. ledna 2009.

II. ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY V EU A NATO A VLIV NA KRITICKOU INFRASTRUKTURU V ČESKÉ REPUBLICCE

1. Evropská unie

Evropská rada na zasedání v červnu roku 2004 požádala o přípravu souhrnné strategie pro posílení ochrany důležitých infrastruktur. Evropská komise následně přijala dne 20. října 2004 Sdělení o ochraně kritické infrastruktury při boji proti terorismu, které představuje návrhy, jak by se v Evropě měla zlepšit prevence, připravenost a schopnost reakce na teroristické útoky zasahující kritické infrastruktury. Po nesčetných jednáních trvajících do závěru roku 2008 byla dne 8. prosince 2008 schválena Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany vedená pod č.j. 2008/114/ES, která představuje politickou dohodu ve formě legislativního dokumentu EU na zkušební dobu 3 let. Dle článku č. 1 [Předmět] je základní podstatou Směrnice o EKI přispění k ochraně obyvatelstva a dle úvodního bodu č. (3) přijetí komplexního přístupu ke všem ohrožením, tzv. „all hazard approach“. To znamená, že v rámci tohoto přístupu by měly být v procesu ochrany kritické infrastruktury zohledněny hrozby způsobené člověkem, technologické hrozby a přírodní katastrofy včetně zvláštního zřetele na hrozbu terorismu. Směrnice o EKI se vztahuje na odvětví energetiky (elektřina, ropa, zemní plyn) a dopravu (silniční, železniční, leteckou, vnitrozemskou vodní dopravu a zámořskou a pobřežní vodní dopravu a přístavy). Oblast informačních a komunikačních systémů (dále jen „ICT“) nebyla zařazena mezi oblasti EKI z důvodu chybějících kritérií výběru a Evropská komise uvažuje o ICT jako o potenciální třetí oblasti EKI.

Návazně na platné „Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU“ uvedené v příloze k usnesení vlády č. 1304 ze dne 12. října 2005 probíhá v současné době implementace Směrnice o EKI do právního řádu ČR. Výběr relevantních subjektů evropské kritické infrastruktury se bude řídit dle odvětvových a průřezových kritérií a dalších kroků popsaných především v příloze č. III Směrnice o EKI. Zkušební lhůta vyprší dnem 12. ledna 2012, kdy by mělo dojít k přezkumu zmíněného legislativního dokumentu, a to z pohledu obsahu Směrnice o EKI a uvažovaného statutu evropské kritické infrastruktury pro ICT. Členské státy neschválily níže uvedené oblasti evropské kritické infrastruktury, které původně navrhovala Evropská komise: jaderný průmysl, voda, potravinářství, ochrana zdraví, finance, chemický průmysl, vesmír a vesmírná zařízení. S ohledem na již existující legislativu EU a problémy související s těmito oblastmi se ČR přiklonila k maximálnímu rozšíření oblastí evropské kritické infrastruktury ještě o oblast ICT.

2. NATO

V NATO má hlavní gesci a koordinující roli v oblasti ochrany kritické infrastruktury Výbor pro civilní ochranu (CPC). V rámci specifických oblastí se kritickou infrastrukturou na různé kvalitativní úrovni zabývají i ostatní podvýbory Vyššího výboru pro civilní nouzové plánování (SCEPC). Pod výborem CPC byla obnovena činnost ad hoc pracovní skupiny pro tuto oblast. Jejím úkolem bude připravit „cestovní mapu“ a věnovat se bude především otázkám ochrany kritické infrastruktury v energetické bezpečnosti a vzájemným závislostem. Jedním z dalších úkolů je soustředit se na lepší sdílení informací a koordinaci aktivit v této oblasti.

Dle předchozích informací má CPC v úmyslu se zaměřit na vzdělávání partnerských států NATO v oblasti ochrany kritické infrastruktury a k tomu je připraven plán vzdělávání. Budoucí opatření NATO by neměla regulatorně upravovat oblast ochrany kritické infrastruktury. Pokud jde o oblast spolupráce mezi NATO a EU, tak ta v této oblasti

neexistuje. Celkově lze konstatovat, že i když se NATO začalo oblastí ochrany kritické infrastruktury zabývat dříve než EU, jeho aktivity nesměřují k přijetí dokumentu, který by byl závazným pro členské, resp. partnerské země.

III. PRINCIPY A CÍLE KOMPLEXNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Základním **principem** řešení problematiky kritické infrastruktury je **zajištění fungování klíčových a strategických infrastruktur s cílem zabezpečit ochranu obyvatelstva.**

Jednotlivé prvky kritické – životně důležité neboli klíčové/zásadní/strategické – infrastruktury průřezově pronikají všemi činnostmi hospodářského života státu. Základní potřeby společnosti jsou zabezpečovány životně důležitými funkcemi společnosti, které závisí na infrastrukturách. Tyto infrastruktury jsou posuzovány podle kritérií závislosti, alternativ a těsného propojení, které tvoří základ rozhodování o tom, zda jsou nebo nejsou životně důležité pro obyvatelstvo a stát.

Základní povinností státu je zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana demokratických základů a principů právního státu a ochrana životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí. Dle schválené Bezpečnostní strategie ČR 2003 patří mezi základní povinnosti vlády ČR ochrana životních zájmů státu a jeho občanů. V souladu s vykonáváním svěřených působností provádí koordinační roli při řešení problematiky kritické infrastruktury Ministerstvo vnitra za součinnosti příslušných ústředních správních úřadů, a to jak v rámci ČR, tak i do zahraničí.

1) Bezpečnostní prostředí

Na tomto místě je zapotřebí připomenout **současné a budoucí bezpečnostní prostředí**, kdy lze v obecné rovině konstatovat, že současné bezpečnostní prostředí ČR je charakteristické překonáním globální konfrontace a minimální možnosti vypuknutí klasického válečného konfliktu, který by mohl přímo zasáhnout její teritorium a obyvatelstvo. Tento stav se pravděpodobně v nejbližších 10 letech nezmění. V souvislosti s celosvětovým vývojem bezpečnostní situace se však zvyšuje pravděpodobnost vzniku jiných hrozeb, které by mohly negativně ovlivnit odolnost kritické infrastruktury. Závažné hrozby, které nelze vyloučit, jsou uvedené v Bezpečnostní strategii ČR 2003 v části 2. „Trendy v bezpečnostním prostředí“. Návazně na mimořádné události, ke kterým došlo v posledních letech, vývoj ukazuje, že obyvatelstvo jak v ČR, tak i v Evropě, je převážně ohrožováno přírodními katastrofami a mimořádnými událostmi způsobenými lidským faktorem.

V kontextu s platnou Bezpečnostní strategií ČR 2003 je naprosto nutné se odvolat a vzít v úvahu základní členění bezpečnostních zájmů ČR, a to:

- **životní zájmy** (stručně: ochrana životních zájmů státu a jeho občanů),
- **strategické zájmy** (především: zajištění ekonomické bezpečnosti ČR prostřednictvím posilování globální ekonomické stability, diverzifikací zdrojů strategických surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a **ochrany strategických infrastruktur**),
- **ostatní zájmy** (mimo jiné: ochrana životního prostředí, prosazování principů udržitelného rozvoje, snižování kriminality a potlačení extremismu, podpora vědeckotechnického rozvoje s důrazem na nové technologie s vysokou přidanou hodnotou inovace, zajištění prevence a přípravy na nepředvídatelné živelní, ekologické či

průmyslové havárie a katastrofy, zajištění prevence a přípravy na nepředvídatelný vznik a šíření nakažlivých smrtelných chorob).

K tomu přistupuje riziko omezení nebo přerušení dodávek strategických médií nebo surovin, bez nichž by se většina prvků kritické infrastruktury stala nefunkčními. Příkladem bylo omezení dodávek plynu na počátku roku 2009, jehož příčinou byla složitá politická situace na Ukrajině a vztah mezi Ukrajinou a Ruskou Federací.

2) Klíčovní účastníci procesu

Klíčovými účastníky procesu souvisejícího s kritickou infrastrukturou a její ochranou jsou zástupci státního a soukromého sektoru, tj. vláda a ústřední správní úřady v jednotlivých oblastech kritické infrastruktury (dále jen „gesční ÚSÚ“) a především konkrétní vlastníci/provozovatelé kritické infrastruktury, kterým bude zákonem svěřena klíčová odpovědnost za provedení opatření k ochraně kritické infrastruktury. Zásadním bude systém a úroveň vzájemných vztahů mezi veřejnou správou a soukromým sektorem, tj. mezi veřejnou správou a subjekty kritické infrastruktury a mezi subjekty kritické infrastruktury navzájem. Podstatným bude rovněž vztah a závislosti na horizontální a průřezové úrovni mezi odvětvími. Nejpodstatnější úkoly se budou týkat klíčových oblastí kritické infrastruktury pokrývající dodávky a služby spojené s poskytováním elektrické energie, plynu, ropy, vody, potravin, zdravotnické péče, ICT, financí a nouzových služeb.

3) Odolnost kritické infrastruktury

Se zdůrazněním nenahraditelné pozice životně důležitých infrastruktur souvisí i bezprostřední povinnost zajišťovat jejich **odolnost**. Odolnost prvků kritické infrastruktury je ovlivněna celou řadou faktorů. Některé z nich se mění relativně pomalu – zejména přírodní podmínky, jiné faktory se vyznačují dynamikou a poměrně rychlými změnami, které se týkají mezinárodní situace, vývoje vnitřních společenských a sociálních podmínek, stavu ekonomiky apod. Všechny tyto faktory se vzájemně ovlivňují a podmiňují a jejich výsledkem je aktuální stav bezpečnostního prostředí, který musíme nutně vzít v úvahu při řešení problematiky kritické infrastruktury.

Obtížné předvídaní hrozeb a možnost jejich rychlého šíření vyžadují kvalitnější a účinnější analýzy a prostředky a systémy včasného varování. Právě při posuzování reálných hrozeb zahrnujících přírodní vlivy a zásahy lidského faktoru, které zásadním způsobem ovlivňují prvky kritické infrastruktury, se členské státy EU společně se zástupci relevantních institucí a agentur zaměřených na příslušné obory oblastí kritické infrastruktury shodli na komplexním přístupu ke všem ohrožením. Nejzávažnějším důvodem je naprostá nezbytnost okamžitě reagovat na vzniklou mimořádnou, nestandardní a běžnému životu se vymykající situaci s cílem zabránit eskalaci takové situace, zmírnit její dopad a urychleně zahájit fázi provozu a obnovy.

Navzdory preventivním a ochranným opatřením v podobě legislativy, zásad, kontroly a přísných standardů rizikových provozů nelze do budoucna úplně vyloučit hrozbu jak přírodních katastrof, tak i závažných průmyslových havárií. K oběma typům ohrožení se rovněž řadí nedbalostní nebo úmyslné poškozování a narušování funkce kritické infrastruktury.

4) Základní úkoly a východiska pro řešení problematiky kritické infrastruktury

Základním úkolem řešení problematiky kritické infrastruktury je záměr její ochrany, přičemž bude brán v úvahu komplexní charakter této problematiky, specifické vlastnosti a vzájemné vazby jednotlivých oblastí kritické infrastruktury. Součástí tohoto přístupu je rovněž mezinárodní aspekt, a to jak v rámci EU tak i třetích států, které jsou vlastníky strategických surovin a materiálů potřebných k zabezpečení fungování kritické infrastruktury.

Nezbytným předpokladem realizace konceptu „trvalého zvyšování účinnosti ochrany a posílení odolnosti vybraných kritických infrastruktur“ je stanovení základního legislativního rámce a dalších organizačních a technických podmínek ochrany kritické infrastruktury.

Dalším nezbytným předpokladem, který je součástí příslušných analýz, je nutnost vycházet ze skutečně realistického zhodnocení současné situace a vývoje budoucí situace v oblasti disponibilních finančních zdrojů veřejných rozpočtů, finančních zdrojů EU a disponibilních finančních zdrojů zainteresovaných subjektů kritické infrastruktury.

5) Definice

Při řešení problematiky kritické infrastruktury je nutné vycházet ze základních definic, které jsou v současné době předmětem probíhajícího legislativního procesu souvisejícího s implementací obsahu Směrnice o EKI do právního řádu ČR.

Pro účely navrhované novely zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů se rozumí:

- **kritickou infrastrukturou** systém prvků, jehož narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva a ekonomiku **evropskou kritickou infrastrukturou** kritická infrastruktura na území České republiky, jejíž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na nejméně dva členské státy Evropské unie,
- **ochranou kritické infrastruktury** činnosti zaměřené na snížení rizika narušení nebo zničení prvku kritické infrastruktury s cílem zajistit funkčnost kritické infrastruktury,
- **prvkem kritické infrastruktury** zejména stavba, zařízení, prostředek nebo technická infrastruktura, jehož narušení způsobí nefunkčnost kritické infrastruktury,
- **subjektem kritické infrastruktury** právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je provozovatelem prvku kritické infrastruktury nebo jinak zajišťuje funkčnost kritické infrastruktury; nemá-li prvek provozovatele, je subjektem kritické infrastruktury vlastník prvku,
- **průřezovými kritérii** soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení nebo zničení prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, která zahrnují dopad na život a zdraví, ekonomický dopad a dopad na veřejnost,
- **odvětvovými kritérii** technické nebo provozní hodnoty k určování prvků kritické infrastruktury v odvětvích uvedených v příloze zákona.

IV. STANOVENÍ MÍSTA A ÚLOHY VÝZKUMU A VÝVOJE V OBLASTI OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Problematika kritické infrastruktury se výrazně odráží i v oblasti důležitých aspektů bezpečnostního výzkumu EU a ČR. Priorita „Bezpečnost“, jejímž cílem je zajištění bezpečnosti občanů EU, je začleněná do 7. rámcového programu výzkumu EU na období let

2007 – 2013. Cílem tohoto programu je zlepšit koordinaci výzkumných kapacit, zvýšit „kulturu bezpečnosti“ ve společnosti a posílit konkurenceschopnost průmyslu podílejícího se na vývoji a výrobě bezpečnostních zařízení.

V podmínkách ČR je bezpečnostní výzkum chápán zejména jako vědecké zkoumání a experimentování, jehož cílem je dosažení takové poznatkové, technické a technologické úrovně, která umožní ČR získat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho obyvatel. Vláda ČR usnesením č. 743 ze dne 27. června 2008 schválila Meziresortní koncepci bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015. Koncepce stanoví základní a podpůrné priority bezpečnostního výzkumu v ČR, které navazují na priority Evropské unie a NATO definované na základě Evropské bezpečnostní strategie schválené Evropskou radou dne 12. prosince 2003 v Bruselu. Významné místo je věnováno kritické infrastruktuře, která je zahrnuta do priorit výzkumu, vývoje a inovací. Dokument mimo jiné konstatuje, že ČR je schopna realizovat bezpečnostní výzkum na evropské a světové úrovni v oblastech predikce, analýz a identifikací bezpečnostních hrozeb a rizik, krizového řízení, civilní nouzové připravenosti, kritické infrastruktury, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému.

Kritická infrastruktura v rámci bezpečnostního výzkumu ČR obsahuje rozdělení hlavních priorit, které zahrnují následující oblasti:

Bezpečnost kritických infrastruktur – hlavní priority:

- Energetika – elektřina, plyn, tepelná energie, ropa a ropné produkty,
- Vodní hospodářství - zásobování pitnou a užitkovou vodou, zabezpečení a správa objemu povrchových vod a podzemních zdrojů vody, systém odpadních vod,
- Potravinářství a zemědělství - produkce potravin, péče o potraviny, zemědělská výroba,
- Zdravotní péče - přednemocniční neodkladná péče, nemocniční péče, ochrana veřejného zdraví, výroba, skladování a distribuce léčiv a zdravotnických prostředků,
- Doprava - silniční, železniční, letecká, vnitrozemská vodní,
- Komunikační a informační systémy - služby pevných telekomunikačních sítí, služby mobilních telekomunikačních sítí, radiová komunikace a navigace, satelitní komunikace, televizní a radiové vysílání, přístup k internetu a k datovým službám, poštovní a kurýrní služby,
- Bankovní a finanční sektor - správa veřejných financí, bankovníctví, pojišťovnictví, kapitálový trh,
- Nouzové služby – Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Armáda ČR, radiační monitorování včetně doporučení ochranných opatření, varovná a hlásná služba,
- Veřejná správa - sociální ochrana a zaměstnanost, diplomacie, výkon justice a vězeňství, státní správa a samospráva.

Vlastní konkrétní výzkum, vývoj a inovace dotýkající se bezpečnosti kritické infrastruktury budou realizovány prostřednictvím průřezového programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“ BV II/1 – VZ schváleného vládou ČR usnesením č. 49 dne 12. ledna 2009 a „Programu bezpečnostního výzkumu České republiky na období 2010-2015“ BV II/2 - VS schváleného vládou ČR usnesením č. 50 dne 12. ledna 2009. Při zpracování programů byly využity mimo jiné zejména dokumenty:

- Bezpečnostní strategie České republiky v aktualizovaném znění schválená usnesením vlády ze dne 10. prosince 2003 č. 1254,
- Programové prohlášení vlády schválené usnesením vlády ze dne 17. ledna 2007 č. 44,
- Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky schválená usnesením vlády ze dne 25. ledna 2006 č. 83,
- Aktualizované Dlouhodobé základní směry výzkumu, které vláda schválila svým usnesením ze dne 18. října 2006 č. 1192,
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 schválená usnesením vlády ze dne 25. února 2008 č. 165.

Z výše uvedených faktů vyplývá, že problematika kritické infrastruktury má velmi významné místo v systému bezpečnostního výzkumu ČR a patří dokonce mezi jednu z jeho základních priorit.

V. STANOVENÍ MÍSTA A ÚLOHY VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Vzdělávání a odborná příprava pracovníků, jejichž pracovní náplň zahrnuje výkon v oblasti civilní nouzové připravenosti, je velmi důležitým krokem k zajištění podmínek pro řešení možných mimořádných událostí většího rozsahu nebo krizových situací. Vzhledem k horizontálnímu a vertikálnímu průřezovému charakteru kritické infrastruktury a nutnosti pokrýt všechny skupiny zúčastněných v procesu její ochrany, se vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury bude týkat i styčných bezpečnostních úředníků. Tím bude zajištěna nejen příslušná úroveň kvalifikace těchto úředníků ale zároveň i sdílení potřebných informací a především posílení povědomí o vzájemné závislosti a propojenosti procesů v oblasti kritické infrastruktury.

BRS usnesením č. 14 ze dne 16. listopadu 2004 schválila aktualizovanou Koncepci vzdělávání v oblasti krizového řízení (dále jen „Koncepce“), která upravuje přípravu a vzdělávání státních a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a úředníků územních samosprávných celků.

Cílem Koncepce je:

- systémové řešení přípravy osob v předmětné oblasti,
- stanovení cílových skupin,
- stanovení způsobů a zásad pro zpracování rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé cílové skupiny,
- vytvoření podmínek získávání a prohlubování kvalifikace a její zvyšování v oblasti potřebné pro činnost profesionálních pracovníků a osob dotčených oblastí krizového řízení,
- koordinace a výkon státní správy v oblasti činností spojených se vzděláváním v krizovém řízení v odpovědnosti Ministerstva vnitra ve spolupráci s dalšími zainteresovanými ústředními správními úřady.

Problematika ochrany kritické infrastruktury, zejména zachování provozuschopnosti jednotlivých životně důležitých prvků kritické infrastruktury a vazeb mezi nimi, patří do oblasti krizového řízení.

Vzdělávání cílových skupin v oblasti ochrany kritické infrastruktury by mělo být prováděno podle stávajícího **vzdělávacího procesu pro zaměstnance v oblasti krizového řízení (vzdělávací moduly A – J)**, který je zpracován v Koncepci.

Obsahová náplň vzdělávacích programů je členěna do vzdělávacích modulů:

- MODUL A; obecné základy krizového řízení
- MODUL B; úvod do problematiky krizového řízení
- MODUL C; krizové řízení při nevojenských krizových situacích
- MODUL D; obrana státu
- MODUL E; ochrana obyvatelstva
- MODUL F; ochrana ekonomiky
- MODUL G; vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek
- MODUL H; hospodářská opatření pro krizové stavy
- MODUL I; integrovaný záchranný systém
- MODUL J; krizové řízení v oblasti zdravotnictví

Cestou jak zabezpečit vzdělávání příslušných pracovníků v oblasti ochrany kritické infrastruktury by mohlo být přiřazení předmětné oblasti do jednoho ze stávajících modulů nebo vytvoření zcela nového vzdělávacího programu označeného jako MODUL K - ochrana kritické infrastruktury, který by uceleně pojednával o problematice ochrany kritické infrastruktury. Nově vytvořený modul by měl mít následující obsahovou strukturu:

- základní pojmy a definice kritické infrastruktury,
- oblasti kritické infrastruktury,
- rizika ohrožení prvků kritické infrastruktury,
- místo a úloha orgánů veřejné správy při zajišťování ochrany kritické infrastruktury a při řešení jejího narušení,
- kritéria ke stanovení právnických a podnikajících fyzických osob subjektem kritické infrastruktury a jejich objektů objektem kritické infrastruktury,
- zásady ochrany kritické infrastruktury a zvyšování produkční odolnosti,
- místo a úloha subjektů při zajišťování ochrany kritické infrastruktury při zvyšování produkční odolnosti a při řešení narušení objektů kritické infrastruktury,
- zvláštnosti řešení kritické infrastruktury a její ochrany v jednotlivých oblastech kritické infrastruktury,
- mezinárodní normy, zásady a doporučení v oblasti kritické infrastruktury zaměřené na evropskou kritickou infrastrukturu.

Úprava struktury vzdělávacích modulů si vyžádá aktualizaci Koncepce.

VI. ZAVĚR

Komplexní strategie ochrany kritické infrastruktury představuje shrnutí projednaných, schválených a budoucích kroků, které budou rozpracovány v Národním programu ochrany kritické infrastruktury do konkrétních úkolů pro příslušné nositele jejich plnění. V současné

době je celý postup řešení kritické infrastruktury a její ochrany ovlivněn legislativním procesem, který byl zahájen v souvislosti s implementací Směrnice o EKI a který akceptuje dosavadní průběh a výsledky projednávání dané problematiky jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni.

I po přijetí příslušné legislativní úpravy pro oblast kritické infrastruktury však nelze vyloučit vznik problémů souvisejících s přijetím reálných opatření ke zvyšování odolnosti prvků kritické infrastruktury jednotlivými subjekty kritické infrastruktury, které není možno v současnosti předvídat. Tyto procesy budou ovlivněny především disponibilními finančními zdroji.

Upozornění na možnost vzniku problémů je posíleno obavou vyplývající ze současné ekonomické krize. Avšak i za této situace bude naprosto nutné se zaměřit na zvyšování ochrany a prioritní zabezpečení některých prvků kritické infrastruktury, a to nejen z pohledu zajištění jejich bezpečného provozu, ale i z pohledu závislosti ČR na surovinách, kterými ČR nedisponuje, a kdy je zcela nebo výrazně závislá na zahraničních dodávkách. V této souvislosti vystupuje do popředí jeden z nejdůležitějších bodů Bezpečnostní strategie ČR v části strategických zájmů ČR, a to potřeba „diverzifikace zdrojů strategických surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a ochrany strategických infrastruktur“.

**NÁRODNÍ PROGRAM OCHRANY KRITICKÉ
INFRASTRUKTURY**

OBSAH

Část	Název	Stránka
I.	Úvod	3
II.	Obsah Národního programu ochrany kritické infrastruktury	3
	1) Zásady určování prvků kritické infrastruktury	4
	2) Legislativní úpravy	5
	3) Klíčoví nositelé úkolů	5
	4) Programy pro ochranu kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech a podoblastech kritické infrastruktury	7
	5) Finanční zabezpečení	7
	6) Podpora výstupů a výsledků vědeckého rozvoje k ochraně kritické infrastruktury	7
	7) Vzdělávání v oblasti kritické infrastruktury	7
III.	Závěr	8

I. Úvod

Hlavním cílem Národního programu ochrany kritické infrastruktury je rozpracování obecných záměrů nastíněných v Komplexní strategii k řešení problematiky kritické infrastruktury (dále jen „Komplexní strategie“) do konkrétních kroků určených příslušným nositelům úkolů. Obecně lze tyto úkoly shrnout do následujícího přehledu:

- a) určení významu fungování subjektů kritické infrastruktury,
- b) stanovení dopadů nefunkčnosti prvků kritické infrastruktury,
- c) analýzu ohrožení a určení způsobu jak zabránit nebo minimalizovat dopady nefungování některých prvků kritické infrastruktury,
- d) stanovení úkolů gestorům za řešení problematiky v jednotlivých odvětvích či subjektům kritické infrastruktury za řešení problémů vzniklých u prvků kritické infrastruktury,
- e) vypracování přehledu zákonných norem upravujících odpovědnost v oblasti ochrany kritické infrastruktury, tj. stávajících i chybějících,
- f) vypracování rozborů ekonomických dopadů na veřejné rozpočty.

II. Obsah Národního programu ochrany kritické infrastruktury

Samotný Národní program ochrany kritické infrastruktury zahrnuje tyto okruhy řešení problematiky kritické infrastruktury:

- 1) Stanovení zásad určování prvků kritické infrastruktury (odvětvová a průřezová kritéria týkající se kritické infrastruktury České republiky (dále jen „ČR“) a případně vybraných subjektů evropské kritické infrastruktury),
- 2) Provedení legislativních úprav ve vazbě na právní předpisy ČR v oblasti bezpečnosti (zákon o krizovém řízení a související právní předpisy) a závazné mezinárodní dokumenty, zejména EU,
- 3) Stanovení konkrétních nositelů úkolů se zřetelem na jejich stanovené působnosti,
- 4) Vypracování programů pro ochranu kritické infrastruktury pro jednotlivé oblasti a podoblasti kritické infrastruktury („resortní programy“),
  - a) zpracování analýz ohrožení celostátně významných prvků kritické infrastruktury, jako např. v energetice, dopravě a komunikacích a stanovení vzájemných vazeb a závislostí s cílem odkrýt a posílit zranitelná místa oblastí a prvků kritické infrastruktury,
  - b) provedení úprav metodik pro zpracování plánů v oblasti bezpečnosti (krizové plány, plány krizové připravenosti, plány bezpečnosti vlastníka/provozovatele prvků kritické infrastruktury apod.),
  - c) projednání otázek souvisejících se zabezpečením plánů kontinuity činnosti subjektů kritické infrastruktury s cílem zachovat minimální funkčnost subjektů kritické infrastruktury včetně stanovení hlavní a klíčové činnosti pro zajištění kontinuity fungování subjektů kritické infrastruktury,
  - d) projednání možnosti úprav vnitřních předpisů, norem a standardů pro příslušné oblasti kritické infrastruktury z hlediska jejich dostatečnosti pro ochranu kritické infrastruktury,

- e) zabezpečení informování (vyrozumění) hlavních vlastníků/provozovatelů dodávajících a poskytujících relevantní zboží a služby v oblasti kritické infrastruktury,
- 5) Vytvoření podmínek pro financování opatření ochrany kritické infrastruktury, včetně projektů uplatňovaných v rámci programů EU¹,
- 6) Podpora výstupů a výsledků vědeckého rozvoje zaměřeného na ochranu prvků a systémů kritické infrastruktury,
- 7) Zajištění vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury.

Z výše uvedeného přehledu vystupují zřetelně do popředí otázky související se zásadami určování prvků a systémů kritické infrastruktury, úkoly klíčových účastníků procesu, legislativa a financování ochrany kritické infrastruktury.

1. Zásady určování prvků kritické infrastruktury

Základní kritéria pro určení prvků kritické infrastruktury jsou jejich:

a. nenahraditelnost

Hlediskem **nenahraditelnosti** se rozumí skutečnost, že při narušení nebo zničení jsou nutné opravy, rekonstrukce nebo výstavba prvku nebo jeho části. Činnost nelze nahradit v krátkém období a do obnovy činnosti lze náhradu řešit pouze provizorně s tím, že bude významně ovlivněn život obyvatelstva a fungování veřejné správy. Bude omezeno nebo znemožněno naplňování některých základních potřeb (např. dodávky elektřiny, plynu, fungování komunikačních prostředků, služeb,...). Přitom může, ale nemusí být, vyhlášen krizový stav. Bude nutné vyhlásit regulační stupně, stavy nouze nebo omezení, která mohou dosáhnout celostátní úrovně.

b. nahraditelnost

Pod hlediskem **nahraditelnosti** se rozumí fakt, že při narušení nebo zničení jsou nutné opravy, rekonstrukce nebo výstavba prvku nebo jeho části. Jejich činnost lze však nahradit jiným subjektem nebo provizorním způsobem v dostačující úrovni a rozsahu.

Mezi další aspekty posuzování bude nutné zařadit **odvětvová a průřezová kritéria**, a to zejména s ohledem na určování a označování nadnárodních infrastruktur stanovených ve Směrnici Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany (dále jen „Směrnice o EKI“)². Tento pohled lze použít i pro stanovení národní kritické infrastruktury.

Průřezovými kritérii³ se rozumí soubor obecných hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení nebo zničení prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, která

---

¹ například 7. rámcový program, finanční plán „Prevence, připravenosti a zvládnání terorismu a ostatních bezpečnostních rizik na léta 2007-2013“, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1717/2006 o zřízení nástroje stability

² č.j. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 - Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany

³ č.j. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 - Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany, čl. 3, odst. 2, písm. a) b) c),

zahrnují:

- a) počet obětí (zranění osob a ztráty na životech),
- b) ekonomický dopad (hospodářské ztráty nebo zhoršení kvality výrobků či služeb, včetně případných dopadů na životní prostředí),
- c) dopad na veřejnost (dopad na důvěru veřejnosti, fyzické strádání a narušení každodenního života, včetně ztráty nezbytných služeb)

Odvětvovými kritérii se rozumí technické nebo provozní hodnoty k určování prvků kritické infrastruktury v konkrétních odvětvích kritické infrastruktury.

2) Legislativní úpravy

Návazně na platné „Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU“⁴ probíhá v současné době implementace Směrnice o EKI do právního řádu ČR. V souladu s legislativními pravidly bylo rozhodnuto, že problematika ochrany kritické infrastruktury bude zapracována do novely zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů. K plnění tohoto úkolu byla ustavena pracovní skupina složená ze zástupců dotčených ústředních správních úřadů. Dle plánu legislativních úkolů Ministerstva vnitra na 2. pololetí 2009 by návrh novely krizového zákona měl být předložen do meziresortního připomínkového řízení v lednu 2010.

3) Klíčové nositelé úkolů

Klíčové nositelé úkolů problematiky kritické infrastruktury jsou současně realizátory programu ochrany kritické infrastruktury. Jsou to především:

- a. Vláda ČR,
- b. Ministerstvo vnitra,
- c. ministerstva a ústřední správní úřady, v jejichž gesci jsou jednotlivé oblasti kritické infrastruktury,
- d. subjekty kritické infrastruktury.

a. Vláda ČR schválí relevantní průřezová a odvětvová kritéria pro určování prostředků, systémů a jejich prvků v oblasti kritické infrastruktury a po jejich určení odsouhlasí navržené subjekty na území ČR včetně subjektů evropské kritické infrastruktury.

V případě narušení kritické infrastruktury využívá platných nástrojů krizového řízení.

b. Ministerstvo vnitra koordinuje řešení problematiky kritické infrastruktury, a to v součinnosti s ostatními ústředními správními úřady dle stanovených rolí gestorů a spolugestorů v dané oblasti kritické infrastruktury, a to jak v rámci ČR, tak i do zahraničí.

Ve spolupráci s těmito gestory a spolugestory předkládá vládě ke schválení průřezová kritéria a odvětvová kritéria.

Současně Ministerstvo vnitra předkládá vládě návrhy oblastí, podoblastí, subjektů a prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury.

Plní úkoly vyplývající z členství ČR v Evropské unii, zabezpečuje mezinárodní výměnu informací v této oblasti, plní funkci kontaktního místa ČR v rámci evropské kritické

---

⁴ viz příloha k usnesení vlády č. 1304 ze dne 12. října 2005

infrastruktury a podává Evropské komisi zprávy o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů Evropské unie v této oblasti.

c. Ministerstva a jiné ústřední správní úřady poskytují Ministerstvu vnitra potřebné informace a součinnost k zajištění jeho koordinační role v oblasti kritické infrastruktury. Zároveň zpracovávají návrhy odvětvových kritérií v rámci své působnosti.

Zabezpečují zpracování programů ochrany kritické infrastruktury v příslušné oblasti a podoblasti kritické infrastruktury a relevantní komunikaci se styčnými bezpečnostními úředníky vlastníků/provozovatelů národní kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury.

Budou navrhovat subjekty a prvky kritické infrastruktury ČR a evropské kritické infrastruktury a budou je předkládat Ministerstvu vnitra. K tomu budou od právnických a podnikajících fyzických osob vyžadovat nezbytné informace, včetně údajů, u kterých je nutné zachovat mlčenlivost z důvodu ochrany průmyslového vlastnictví, bezpečnosti nebo obchodního tajemství a kdy požadované informace nelze získat jiným způsobem. Při navrhování subjektů a prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury budou uplatňovat průřezová a odvětvová kritéria.

d. Subjekty kritické infrastruktury v rámci příslušných programů budou zabezpečovat ochranu prvků kritické infrastruktury a zvyšovat jejich odolnost, například technickými zabezpečovacími prostředky, kybernetickou ochranou, fyzickou ochranou, režimovými a organizačními opatřeními a jejich vzájemnou kombinací.

Základním dokumentem ochrany kritické infrastruktury bude plán krizové připravenosti zpracovaný subjektem kritické infrastruktury.

Opatření, která jsou již uvedena v jiné existující plánovací, organizační nebo technické dokumentaci vedené subjektem kritické infrastruktury (například plány fyzické ochrany, vnitřní havarijní plány apod.) a která obsahově splňují požadavky plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury, budou bez dalšího považována za součást plánu krizové připravenosti.

Ten bude obsahovat zejména identifikaci prvků kritické infrastruktury, jejich ohrožení a bezpečnostní opatření přijatá na jejich ochranu. V případě jejich výběru za subjekt evropské kritické infrastruktury budou zabezpečovat povinnosti vyplývající z tohoto statutu, tj. zabezpečení disponibilního plánu bezpečnosti vlastníka/provozovatele nebo jeho ekvivalentu.

Pro komunikaci s gesčními ústředními správními úřady zajistí jmenování styčného bezpečnostního pracovníka, který poskytuje za subjekt kritické infrastruktury součinnost při plnění stanovených úkolů.

4) Programy pro ochranu kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech a podoblastech kritické infrastruktury

Tato část Národního programu ochrany kritické infrastruktury představuje hloubkové řešení ochrany kritické infrastruktury s ohledem na konkrétní účastníky procesu. Prakticky zahrnuje zpracování materiálů, ze kterých vyplyne potřeba aktualizace nebo přijetí nových opatření zacílených na bezproblémový chod životně důležitých infrastruktur.

Tento krok v sobě skrývá jak horizontální tak i vertikální spolupráci zástupců veřejné správy a soukromého sektoru v celém spektru činností (technické, organizační, legislativní,

výzkumné atd.), a to v souladu s přidělenými gesčními nebo spolugesčními působnostmi a kompetencemi.

5) Finanční zabezpečení

Bude realizováno především z disponibilních finančních zdrojů zainteresovaných subjektů kritické infrastruktury; finančních zdrojů EU, zejména v případě evropských kritických infrastruktur, a v nezbytném rozsahu z veřejných rozpočtů zejména v případě subjektů státem vlastněných a státem zřizovaných. V tomto kontextu je nezbytně nutné navrhnout a projednat příslušný postup týkající se možností financování posílení ochrany a odolnosti vybraného subjektu kritické infrastruktury, popřípadě evropské kritické infrastruktury.

6) Podpora výstupů a výsledků vědeckého rozvoje k ochraně kritické infrastruktury

Škála úkolů týkající se této oblasti souvisí s již nastaveným postupem týkajícím se konkrétního výzkumu, vývoje a inovací, které se dotýkají kritické infrastruktury a které se budou realizovat prostřednictvím průřezového programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“ BV II/1 – VZ schváleného vládou ČR usnesením č. 49 dne 12. ledna 2009 a „Programu bezpečnostního výzkum České republiky na období 2010-2015“ BV II/2 - VS schváleného vládou ČR usnesením č. 50 dne 12. ledna 2009.

Podrobný popis aktivit je předmětem části 4. - „Stanovení místa a úlohy výzkumu a vývoje v oblasti ochrany kritické infrastruktury“ - materiálu Komplexní strategie“

7) Vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury

Vzdělávání a odborná příprava pracovníků, jejichž pracovní náplň zahrnuje výkon v oblasti civilní nouzové připravenosti a zvládnání mimořádných událostí případně krizových situací, vyžaduje rozšiřování a prohlubování jejich znalostí v oblastech, které představují nový rozměr a výzvu. To je právě obsahem a cílem ochrany kritické infrastruktury. Pro usnadnění realizace dalších kroků souvisejících s ochranou kritické infrastruktury budou do vzdělávání a odborné přípravy zahrnuti rovněž styční bezpečnostní úředníci, a to vzhledem k horizontálnímu a vertikálnímu průřezovému charakteru kritické infrastruktury a nutnosti pokrýt všechny skupiny zúčastněných v procesu její ochrany. Tím bude zajištěn jeden z nástrojů mechanismu interní spolupráce v rámci ČR zahrnující nezbytnou úroveň kvalifikace těchto úředníků, systém sdílení potřebných informací včetně posílení povědomí o vzájemné závislosti a propojenosti procesů v oblasti kritické infrastruktury.

Na základě navržené struktury vzdělávání pro oblast krizového řízení, která je podrobně uvedena v části 5. Komplexní strategie a v informaci o schválené Koncepci vzdělávání v oblasti krizového řízení, je žádoucí upravit stávající vzdělávací programy v souladu se současnými potřebami v oblasti připravenosti a zvládnání mimořádných událostí velkého rozsahu, případně krizových situací. Příslušné vzdělávací programy tak přispějí ke zkvalitnění civilní nouzové připravenosti a zajištění podmínek pro řešení a zvládnání mimořádných událostí velkého rozsahu nebo krizových situací.

Předmětem jednání v oblasti vzdělávání tak bude rozhodnutí o zvolení jedné z navrhovaných variant v rámci vzdělávacího procesu pro pracovníky v oblasti krizového řízení a styčné bezpečnostní úředníky, které pokrývají vzdělávací moduly A – J, tj.

- a) přiřčení předmětné oblasti ochrany kritické infrastruktury do jednoho ze stávajících modulů nebo

- b) vytvoření zcela nového vzdělávacího modulu zabývajícího se ochranou kritické infrastruktury.

Výběr a následné rozpracování jedné z výše navrhovaných variant bude současně vyžadovat aktualizaci Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení.

III. Závěr

Problematika řešení kritické infrastruktury je natolik složitá a vzájemně průřezově propojená napříč všemi odvětvími s velkým počtem zúčastněných ekonomických subjektů ČR a orgánů veřejné správy, že vyžaduje celou řadu technických, organizačních a dalších podpůrných prvků s odpovídajícím časovým prostorem nutným k jejich vyřešení. S obdobnými problémy se v této oblasti potýkají i další členské státy EU.

Podrobné rozpracování Národního programu ochrany kritické infrastruktury bude předmětem další činnosti odborné pracovní skupiny Výboru pro civilní nouzové plánování zřízené k řešení odborné problematiky základních funkcí státu za krizových situací a kritické infrastruktury.

**Přehled plnění úkolů a změn
aktualizovaného Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky
kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury
(viz usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009)**

A. Splněné úkoly

Poř. č.	Název úkolu	Odpovědnost	Termín plnění	Stav plnění
1.	Aktualizace inventury předpisů, norem a standardů využitelných pro oblast kritické infrastruktury	MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MV, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS	duben 2008	splněn
2.	Analýza stavu řešení problematiky kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR	červen 2008	splněn
3.	Stanovení vazeb a vztahů mezi kritickou a obrannou infrastrukturou	MV v součinnosti s MO	červen 2008	splněn
4.	Řešení problematiky kritické infrastruktury v EU a NATO a vliv na kritickou infrastrukturu v ČR	MV v součinnosti s MZV, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR	duben 2009	plněn průběžně
5.	Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR	prosinec 2009	plněn – předložen k projednání na 44. schůzi VCNP dne 23. září 2009
6.	Stanovení obsahové struktury zpracování Národního programu ochrany kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR	duben 2009	splněn
7.	Stanovení místa a úlohy výzkumu a vývoje v oblasti ochrany kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MŠMT, MPO, MZe, MZ, MO, MŽP a MD	duben 2009	plněn na základě usnesení vlády ČR ze dne 27. června 2008 č. 743 k Meziresortní koncepci bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015
8.	Stanovení místa a úlohy vzdělávání	MV v součinnosti	duben 2009	splněn

Poř. č.	Název úkolu	Odpovědnost	Termín plnění	Stav plnění
	v oblasti ochrany kritické infrastruktury	s MŠMT, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO a MF		
9.	Národní program ochrany kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR	prosinec 2009	plněn – předložen k projednání na 44. schůzi VCNP dne 23. září 2009

B. Rozpracované úkoly

Poř. č.	Název úkolu	Odpovědnost	Termín plnění		Stav plnění	Odůvodnění změn
			původní	nové znění		
10.	Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech	MPO (elektrická energie, plyn, tepelná energie, komunikační systémy), MZe (vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství), MZ (zdravotní péče), MD (doprava), ČNB (bankovní a finanční sektor), MV (nouzové služby a veřejná správa), SSHR (ropa a ropné produkty) v součinnosti s ERÚ, MŽP, ČTÚ, MF, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS	červen 2010	v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury	a. vyškrtnutí názvů podoblastí v sloupci „Odpovědnost“ b. změna termínu plnění úkolu	a. na základě požadavku gestorů za příslušné oblasti kritické infrastruktury se zdůvodněním, že se jedná o oblasti a není nutné uvádět jejich podoblasti b. Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech lze zpracovávat až po nastavení základních pravidel zakotvených jednak v legislativně ČR, prováděcích předpisech a dále v souladu s výstupy z jednání s dotčenými účastníky procesu
11.	Zpracování konkrétních návrhů na legislativní úpravy	MV v součinnosti s MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS	březen 2010	červen 2010	plněn průběžně realizací novely zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů	souvisí s plánem legislativních prací vlády ČR na rok 2010

Poř. č.	Název úkolu	Odpovědnost	Termín plnění		Stav plnění	Odůvodnění změn
			původní	nové znění		
12.	Stanovení způsobu finančního zabezpečení řešení ochrany kritické infrastruktury včetně využití prostředků EU	MF v součinnosti s MZV, MV, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, ČNB a SSHR	březen 2010	v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury	změna termínu plnění úkolu	Nastavení způsobu financování pro zabezpečení ochrany kritické infrastruktury lze provést až po zavedení základních pravidel zakotvených jednak v legislativně ČR, prováděcích předpisech a dále v souladu s výstupy z jednání s dotčenými účastníky procesu
13.	Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých podoblastech (podle oblastí kritické infrastruktury)	MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS	červen 2010	v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury	změna termínu plnění úkolu	Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých podoblastech lze zpracovávat až po nastavení základních pravidel zakotvených jednak v legislativně ČR, prováděcích předpisech a dále v souladu s výstupy z jednání s dotčenými účastníky procesu
14.	Zásady plánování ochrany objektů kritické infrastruktury	~~MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS~~	~~prosinec 2010~~	-	zrušení úkolu	Obsah úkolu je součástí úkolů č. 10 a 13 Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech a podoblastech

Poř. č.	Název úkolu	Odpovědnost	Termín plnění		Stav plnění	Odůvodnění změn
			původní	nové znění		
15-14.	Zabezpečení přenosu informací z oblasti kritické infrastruktury v rámci informačního systému krizového řízení <i>Nové znění úkolu:</i> Zabezpečení informování (vyrozumění) hlavních vlastníků/provozovatelů v oblasti kritické infrastruktury	MV, ČTÚ v součinnosti s ostatními ÚSÚ	prosinec 2010	v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury	a. změna formulace úkolu b. změna termínu plnění úkolu c. změna v hlavní gesci	a. změna formulace úkolu č. 14 souvisí s obsahem Směrnice Rady č. 2008/114/ES ze dne 8.12.2008 ⁵ b. nutnost projednání systému komunikace až po výběru vlastníků/provozovatelů do pozice subjektů KI c. na základě žádosti ČTÚ s ohledem na působnost tohoto úřadu a schválení členy Výboru pro civilní nouzové plánování na 44. schůzi VCNP dne 23.9.2009
16-15.	Cvičení k problematice kritické infrastruktury	MV v součinnosti s MPO, Mze, MZ, MŽP, MD, MO, MF, ČNB a SSHR	2012 (v rámci Plánu evičení orgánů KŘ)	-	zrušení úkolu	vyplývá z výsledku diskuse odborníků členů odborné pracovní skupiny VCNP ZFS a KI
17-15.	Vyhodnocení plnění úkolů Komplexní strategie krit. infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury <i>Nové znění úkolu:</i> Průběžná informace o plnění Národního programu ochrany kritické infrastruktury	MV v součinnosti s ostatními ÚSÚ	v rámci Zprávy o zajištění bezpečnosti ČR	prosinec 2012	a. změna názvu úkolu b. změna termínu plnění úkolu	a. v návaznosti na vývoj řešení úkolů v Národním programu ochrany kritické infrastruktury b. se zřetelem na rozsáhlost problematiky, její vývoj a počet účastníků procesu

⁵ Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany č.j. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008

MINISTERSTVO VNITRA
Č.j.:

V Praze dne
Výtisk č.:
Počet listů:

PRO SCHŮZI VLÁDY

Věc: **Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národní program ochrany kritické infrastruktury**

Důvod předložení:

Na základě usnesení BRS č.   ze dne
a v souladu s usnesením VCNP č. 315 ze dne
23. září 2009

Obsah:

- I. Návrh usnesení
- II. Předkládací zpráva
- III. Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury
- IV. Národní program ochrany kritické infrastruktury
- V. Tabulka přehledu plnění úkolů a změn aktualizovaného Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury na základě usnesení vlády ČR č. 222 ze dne 2.3.2009

Předkládá: **Ing. Martin PECINA, MBA**
ministr vnitra

N á v r h

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne   č.

ke Komplexní strategii České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury
a Národnímu programu ochrany kritické infrastruktury

Vláda

I. s c h v a l u j e

- a) Komplexní strategii České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury uvedenou v části III.,
- b) Národní program ochrany kritické infrastruktury uvedený v části IV.,

II. m ě n í usnesení vlády ze dne 2. března 2009 č. 222, o změně usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 170, o Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury tak, že příloha uvedeného usnesení se mění tak, jak je uvedeno v příloze tohoto usnesení – Aktualizace II;

III. u k l á d á ministru vnitra ve spolupráci s ostatními ministry a vedoucími ostatních ústředních správních úřadů vytvářet podmínky pro realizaci Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury.

Provedou:

ministři,
vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy

Na vědomí:

hejtmani
primátor hl. města Prahy

Materiál je předkládán na základě usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009 o změně usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 170 o Harmonogramu dalšího postupu zpracování Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury (dále jen „Harmonogram“).

Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury je předmětem části III. předkládaného materiálu a její konkrétní cíle a způsoby jejich dosahování dále rozpracovává Národní program ochrany kritické infrastruktury obsažený v části IV. materiálu. Obsah předkládaných materiálů v nezbytném rozsahu vychází z Metodiky střednědobých koncepcí schválené usnesením vlády č. 10 ze dne 3. ledna 2001. Oba materiály představují plnění úkolů č. 5 a 9 uvedených v příloze k usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009 a jejich plnění bylo stanoveno do období roku 2009.

Součástí materiálu je rovněž tabulka s přehledem plnění úkolů Harmonogramu, označená jako část V., která obsahuje souhrnnou informaci o stavu plnění úkolů za rok 2008 a 2009 a dále přehled plánovaných úkolů s výhledem na léta 2010 a 2012. Přehled stavu plnění úkolů uvedených v této tabulce s příslušným komentářem ke každému úkolu schváleného Harmonogramu představuje zároveň plnění bodu II. 3., usnesení vlády č. 222 ze dne 2. března 2009. Dle zmíněného usnesení vlády, bod II. 3, bylo ministru vnitra uloženo informovat vládu o plnění úkolů Harmonogramu a předložit o tomto plnění průběžnou informaci do 31. března 2010. Úkoly společně s termíny plnění byly upraveny ve vazbě na současný vývoj řešení dané problematiky, čemuž odpovídá navrhovaná příloha k usnesení vlády tohoto materiálu.

Materiál byl projednán na 44. schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“) dne 23. září 2009, usnesení č. 315. Připomínky vznesené členy VCNP byly vypořádány jednak v rámci diskuse na uvedené schůzi VCNP a dále na samostatném jednání odborné pracovní skupiny VCNP k řešení odborné problematiky zachování základních funkcí státu a kritické infrastruktury (dále jen „OPS“) dne 14. října 2009. Připomínky a návrhy členů OPS byly zapracovány do materiálu, který byl předložen členům Bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“).

Bezpečnostní rada státu projednala tento materiál na své schůzi dne ..... a přijala k němu usnesení č. .

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**Příloha
k usnesení vlády
ze dne   č.**

Aktualizace II

Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury

I. splněné úkoly za období 2008 - 2009:

1. Aktualizace inventury předpisů, norem a standardů využitelných pro oblast kritické infrastruktury
Odpovědnost: MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MV, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS
Termín: duben 2008
2. Analýza stavu řešení problematiky kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR
Termín: červen 2008
3. Stanovení vazeb a vztahů mezi kritickou a obrannou infrastrukturou
Odpovědnost: MV v součinnosti s MO
Termín: červen 2008
4. Řešení problematiky kritické infrastruktury v EU a NATO a vliv na KI v ČR
Odpovědnost: MV v součinnosti s MZV, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR
Termín: duben 2009
5. Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR
Termín: prosinec 2009
6. Stanovení obsahové struktury zpracování Národního programu ochrany kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR
Termín: duben 2009
7. Stanovení místa a úlohy výzkumu a vývoje v oblasti ochrany kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MŠMT, MPO, MZe, MZ, MO, MŽP a MD
Termín: duben 2009
8. Stanovení místa a úlohy vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MŠMT, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO a MF
Termín: duben 2009
9. Národní program ochrany kritické infrastruktury
Odpovědnost: MV v součinnosti s MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, MF, ČNB a SSHR
Termín: prosinec 2009

II. zbývající úkoly k plnění:

10. Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých oblastech

Odpovědnost: MPO, MZe, MZ, MD, ČNB, MV, SSHR v součinnosti s ERÚ, MŽP, ČTÚ, MF, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS

Termín: **v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury**

11. Zpracování konkrétních návrhů na legislativní úpravy

Odpovědnost: MV v součinnosti s MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS

Termín: **červen 2010**

12. Stanovení způsobu finančního zabezpečení řešení ochrany kritické infrastruktury včetně využití prostředků EU

Odpovědnost: MF v součinnosti s MZV, MV, MPO, MZe, MZ, MD, MŽP, MO, ČNB a SSHR

Termín: **v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury**

13. Programy ochrany kritické infrastruktury v jednotlivých podoblastech (podle oblastí kritické infrastruktury)

Odpovědnost: MPO, ERÚ, SSHR, MZe, MŽP, MZ, MD, ČTÚ, MF, ČNB, MO, SÚJB, MPSV, MS, MZV, ČBÚ, NBÚ, ČSÚ, BIS

Termín: **v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury**

14. Zabezpečení informování (vyrozumění) hlavních vlastníků/provozovatelů v oblasti kritické infrastruktury

Odpovědnost: MV v součinnosti s ostatními ÚSÚ

Termín: **v návaznosti na vývoj legislativního procesu spojeného s problematikou kritické infrastruktury**

15. Průběžná informace o plnění Národního programu ochrany kritické infrastruktury

Odpovědnost: MV v součinnosti s ostatními ÚSÚ

Termín: **prosinec 2012**